

VERGİYE UYUMLU MÜKELLEFLERE %5 VERGİ İNDİRİMİ

50%

Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı

Şubat / 2025

Yayın No: 544

Vergi Geleceğimizdir

VERGİ İNDİRİMİ UYGULAMASI NEDİR?

Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 121inci maddesine göre, belirlenen şartları taşıyan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, 1/1/2018 tarihinden itibaren verilecek yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan verginin %5'ini, ödenmesi gereken vergiden indirme imkânı bulunmaktadır.

7338 sayılı Kanun kapsamında yapılan düzenlemeyle 1/1/2022 tarihinden itibaren %5 vergi indiriminden yararlanmak daha kolay hale gelmiştir.

%5 VERGİ İNDİRİMİNDEN KİMLER YARARLANABİLİR?

Kanunda belirtilen şartları taşımaları kaydıyla vergi indiriminden;

- Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle gelir vergisi mükellefleri,
- Kurumlar vergisi mükellefleri (Finans ve bankacılık sektörlerinde faaliyet gösterenler, sigorta ve reasürans şirketleri, emeklilik şirketleri ve emeklilik yatırım fonları hariç),

yararlanabilir.

%5 VERGİ İNDİRİMİNDEN YARARLANMA ŞARTLARI NELERDİR?

%5 vergi indiriminden yararlanmak için mükelleflerin aşağıda belirtilen şartları sağlaması gerekmektedir.

- İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yıla ait vergi beyannamelerinin kanuni süresinde verilmiş olması gerekmektedir. Vergi beyannameleri; yıllık gelir vergisi ve kurumlar vergisi beyannameleri, geçici

vergi beyannameleri, muhtasar, muhtasar ve prim hizmet beyannameleri ile Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerine verilmesi gereken katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi beyannamelerini ifade eder.

Kanuni süresinde verilen bir beyannameye ilişkin olarak kanuni süresinden sonra düzeltme amacıyla veya pişmanlıkla verilen beyannameler bu şartın ihlali sayılmayacaktır.

- Belirtilen süre içerisinde kesinleşmiş olması koşuluyla vergi beyannamelerindeki vergi türleri itibarıyla ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış bir tarhiyat bulunmaması gerekmektedir.

Kesinleşen tarhiyatların, indirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl için geçerli olan, yıllık indirim tutar sınırının %1'ini aşmaması durumunda bu şart ihlal edilmiş sayılmayacaktır.

- İndirimin hesaplanacağı beyannamenin verildiği tarih itibarıyla, kapsam dahilindeki vergi beyannameleri üzerine tahakkuk eden vergilerin ödenmiş olması gerekmektedir.

Ödemenin, ilgili mevzuatı gereği istenilen bilgi ve belgelerin tam ve eksiksiz olarak ibraz edilmiş olması koşuluyla, vergi kanunları gereği doğan iade alacaklarından mahsuben yapılmış olması ve indirimden yararlanıldıktan sonra söz konusu iade alacağı tutarının mahsuben ödemesi talep edilen vergi borcu tutarının altına düşmesi hâlinde, eksik ödenmiş duruma gelen vergilerin mahsuben ödenmek istenilen tutarın %10'unu aşmaması kaydıyla, eksik ödenmiş vergiler dolayısıyla veya vergi kanunları gereğince, tecil edilerek belirlenen şartların gerçekleşmesine bağlı olarak terkin

edilecek vergilerin, şartların sağlanamaması hâlinde kanunlarında belirlenen tecil süresinin sonunu takip eden on beşinci günün bitimine kadar ödenmesi şartıyla, bu şart ihlal edilmiş sayılmayacaktır.

Ayrıca, vergi aslı (vergi cezaları ile fer'i alacaklar dahil) 1.000 TL'nin üzerinde vadesi geçmiş borcunun bulunmaması gerekmektedir.

Vergi indirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile önceki dört takvim yılında 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesinde (Kaçakçılık suçları ve cezalar) sayılan fiilleri işlediği tespit edilenler, bu madde hükümlerinden yararlanamazlar.

VERGİ İNDİRİMİNDEN YARARLANMAK İÇİN HANGİ VERGİLERİN ÖDENMESİ GEREKMEDİR?

Vergi indiriminden yararlanabilmek için sadece gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinin değil, geçici vergi beyannameleri, muhtasar, muhtasar ve prim hizmet beyannameleri ile Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerine verilmesi gereken katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi beyannamelerinin yasal süresinde verilmesi ve bu beyannameler üzerine tahakkuk eden bütün vergilerin de vergi indiriminin hesaplanacağı beyannamenin verildiği tarih itibarıyla ödenmiş olmaları gerekmektedir.

VERGİ İNDİRİMİNDE ÜST LİMİT VAR MIDIR?

Hesaplanan indirim tutarı, 1/1/2025 tarihinden itibaren verilmesi gereken yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde uygulanmak üzere 9.900.000 Türk lirasından (329 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği) fazla olamayacaktır.

İNDİRİLECEK TUTARIN ÖDENMESİ GEREKEN VERGİDEN FAZLA OLMASI DURUMUNDA MAHSUP VAR MIDİR?

İndirilecek tutarın ödenmesi gereken vergiden fazla olması durumunda kalan tutar, yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihi izleyen bir tam yıl içinde mükellefin beyanı üzerine tahakkuk eden diğer vergilerinden mahsup edilebilir. Bu süre içinde mahsup edilemeyen tutarlar red ve iade edilmeyecektir.

ŞARTLARIN TAŞINMADIĞININ ANLAŞILMASI DURUMUNDA İNDİRİLEN VERGİ İÇİN YAPILACAK İŞLEMLER NELERDİR?

Vergi indiriminden yararlanan mükelleflerin, öngörülen şartları taşımadığının sonradan tespiti hâlinde ilgili vergilendirme döneminde indirim uygulaması dolayısıyla ödenmeyen vergiler, vergi zayıf cezası uygulanmaksızın tarh edilecektir.

DÜZELTME AMACIYLA VEYA PIŞMANLIKLA VERİLEN BEYANNAMELER VERGİ İNDİRİMİ UYGULAMASINDAN YARARLANILMASINA ENGEL MİDİR?

Kanuni süresi içinde verilen bir beyannameye ilişkin olarak, kanuni süresinden sonra düzeltme amacıyla veya pişmanlıkla verilen beyannameler vergi indiriminden yararlanılmasına engel teşkil etmeyecektir. Ancak, indirimden yararlanılabilmesi için bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin de indirimin hesaplanacağı beyannamenin verildiği tarih itibarıyla ödenmiş olması gerekmektedir.

VERGİ İNDİRİMİ UYGULAMASINA İLİŞKİN ÖRNEKLER

Örnek 1: Vergi indiriminden yararlanma şartlarının tamamını taşıyan Mükellef (A), 2024 takvim yılında 2.500.000 TL ticari kazanç, sahibi olduğu iki daireyi konut olarak kiraya vermesi sonucunda 750.000 TL kira geliri elde etmiş ve götürü gider yöntemini seçmiştir. Mükellef yıl içinde 375.000 TL geçici vergi, 180.000 TL de tevkif yoluyla kesilen vergi ödemistiştir.

Mükellef, kira gelirinin yanında ticari kazancını beyan etmek zorunda olduğundan, 33.000 TL olan konut kira geliri istisnasından yararlanamaz.

Buna göre, Mükellef (A) %5 vergi indiriminden aşağıdaki şekilde yararlanacaktır.

Ticari Kazanç	2.500.000 TL
Gayrimenkul Sermaye İradı (Konut)	750.000 TL
Giderler (Götürü) (750.000 X %15)	112.500 TL
Safi İrat (Kira) (750.000 – 112.500)	637.500 TL
Gelir Vergisi Matrahı (2.500.000 + 637.500)	3.137.500 TL
Hesaplanan Gelir Vergisi	1.037.000 TL
Ticari Kazanç/Gelir Vergisi Matrahı (2.500.000 / 3.137.500)	%79,68
Hesaplanan Gelir Vergisinin Ticari Kazanca İabet Eden Kısı (1.037.000 X 0,7968)	826.281,60 TL
Hesaplanan Vergi İndirimi Tutarı (826.281,60 X %5)	41.314,08 TL
Mahsup Edilecek Vergi Toplamlı (375.000 + 180.000)	555.000 TL
Ödenmesi Gereken Vergi (1.037.000 – 555.000)	482.000 TL
Vergi İndirimi Tutarı	41.314,08 TL
Ödenecek Gelir Vergisi (482.000 – 41.314,08)	440.685,92 TL

Örnek 2: Avukatlık faaliyetinden dolayı gelir vergisi mükellefi olan Mükellef (B), vergi indiriminden yararlanma şartlarının tamamını taşımakta olup 2024 takvim yılında 6.000.000 TL serbest meslek kazancı, 550.000 TL alacak faizi elde etmiştir. Mükellef, bu dönemde 900.000 TL geçici vergi, 750.000 TL de tevkif suretiyle kesilen vergi ödemistiştir.

Buna göre, Mükellef (B) %5 vergi indiriminden aşağıdaki şekilde yararlanacaktır.

Serbest Meslek Kazancı	6.000.000 TL
Menkul Sermaye İradı	550.000 TL
Gelir Vergisi Matrahı ($6.000.000 + 550.000$)	6.550.000 TL
Hesaplanan Gelir Vergisi	2.402.000 TL
Serbest Meslek Kazancı/Gelir Vergisi Matrahı ($6.000.000 / 6.550.000$)	% 91,60 TL
Hesaplanan Gelir Vergisinin Serbest Meslek Kazancına İsabet Eden Kısı (2.402.000 X 0,9160)	2.200.232 TL
Hesaplanan Vergi İndirimi Tutarı ($2.200.232 \times \%5$)	110.011,60 TL
Mahsup Edilecek Vergi Toplamı ($900.000 + 750.000$)	1.650.000 TL
Ödenmesi Gereken Vergi ($2.402.000 - 1.650.000$)	752.000 TL
Vergi İndirimi Tutarı	110.011,60 TL
Ödenecek Gelir Vergisi ($752.000 - 110.011,60$)	641.988,40 TL

Örnek 3: Vergi indiriminden yararlanma şartlarının tamamını sağlayan (C) A.Ş.'nin, 2024 hesap dönemine ait kurumlar vergisi beyannamesinde beyan ettiği matrah üzerinden 75.000.000 TL kurumlar vergisi hesaplanmıştır. Mükellef, bu dönemde 45.000.000 TL yurtçılarda tevkif suretiyle kesilen vergi, 18.750.000 TL de geçici vergi ödemiştir.

Buna göre, (C) A.Ş. %5 vergi indiriminden aşağıdaki şekilde yararlanacaktır.

Hesaplanan Kurumlar Vergisi	75.000.000 TL
Hesaplanan Vergi İndirimi Tutarı ($75.000.000 \times 0,05$)	3.750.000 TL
Mahsup Edilecek Vergiler Toplamı ($45.000.000 + 18.750.000$)	63.750.000 TL
Ödenmesi Gereken Kurumlar Vergisi ($75.000.000 - 63.750.000$)	11.250.000 TL
Mahsup Edilen Vergi İndirimi Tutarı	3.750.000 TL
Ödenecek Kurumlar Vergisi ($11.250.000 - 3.750.000$)	7.500.000 TL

Konuya ilişkin ayrıntılı bilgi ve örneklerle, 301 ve 312 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğlerinden ulaşılması mümkün bulunmaktadır.

